

burde tage det i Betragtning. — Jeg skal nu gaa over til en anden Sag, nemlig Forslaget under Nr. 41 om at yde 1,000 Kr. til Soldaterhjem. Jeg er en Ven af den Tanke; hvorvidt det vil være heldigt at begynde iaar, er et andet Spørgsmaal. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) udtalte sig efter min Opfattelse meget klart derom. Jeg tror, det vilde være heldigt, om vi ventede endnu en Tid og saae, hvordan det vil blive. Skal det være saaledes, at Soldaterne selv vælge deres Bestyrelse, da har jeg ikke Nogetsomhelst derimod, men skulle Officererne danne Bestyrelsen, er jeg bange for, at Forholdet ikke vil blive, som det bør være i et Soldaterhjem. Jeg vil ikke dermed kaste Noget ud mod vor ærede Officersstand, langtfra. Jeg er overbevist om, at f. Ex. i Ryborg ville de to Mænd, der maasse komme til at staa i Spidsen, gjøre megen Nytte for Soldaterhjemmet, nemlig Captain Edoard Nielsen og det ærede Medlem for Randers (N. P. Jensen). Det er meget agtværdige Mænd, som Alle vilde være glade ved . . . (Munterhed), ja, jeg taler ikke her om dem som politiske Modstandere. Jeg tror nok, vi gjøre Kloge i at vente en lille Smule endnu med denne Sag, thi ellers kunde det gjerne føre skjæbnsvangre Forhold med sig for Thinget.

Wederkind-Madsen: I Lighed med det ærede Medlem, der nu nys talte, ønsker jeg at gjøre nogle faa Bemærkninger i Anledning af de Vædringsforslag, der ere stillede til §§ 26 og 27, vedrørende den lollandste Digeafgift. Jeg kan fatte mig forholdsvis fort, dels fordi jeg jo under tidligere Forhandlinger her i Salen har havt Leilighed til at udtale mig temmelig udførlig desangaaende, men ogsaa fordi det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) igaar gav en meget udførlig Fremstilling af det uheldige Forhold, hvorunder Digeafgættene paa Lolland befinde sig for Dieblisset. Da denne Sag imidlertid er af meget stor Betydning for hele Lolland og særlig for den Egn, som jeg har den Ære at repræsentere, har jeg fundet det rigtigt at tage Ordet for at bidrage Mit til, at den Afstemning, som nu idag skal foretages med Hensyn til denne Sag, maa blive saa gunstig som muligt for det lollandste Digeelskab. Jeg skal først tillade mig nogle Bemærkninger i Anledning af den meget lange Betænkning, som er fremkommen fra den høitærede Indenrigsminister. Det forekommer mig, at, naar man gennemlæser denne udførlige Redegjørelse fra den høitærede Ministers Haand, saa faar man en Fornemmelse af, at Ministeren ligesom bestræber sig for at fremstille Sagen i et saa gunstigt Lys som muligt. Ved at gennemlæse Redegjørelsen skulde man tro, at der i Virkeligheden ikke var nogen Grund for Lollanderne til at klage over de stadig vøgende Digeafgifter, men at man i Grunden var

meget godt tilfreds med Forholdene, saaledes som de have udviklet sig derne. Forsaauidt som dette virkelig skulde være den høitærede Ministers Opfattelse, og forsaauidt som denne Opfattelse virkelig skulde deles af et større Antal Medlemmer i denne Sal, vil jeg tillade mig at udtale, at den er fuldstændig fællagtig. Sagen er den, mine Herrer, at den lollandste Digeafgift i de senere Aar, særlig begrundet i de overordentlig store Vedligeholdelsesomkostninger, er vore op til en saa overordentlig stor Hvide, at Beboerne derne ikke for Fremtiden ville kunne bære den, hvis ikke Staten træder til og yder dem en hjælpende Haand. Jeg tror ikke, jeg overdriver, naar jeg siger, at den lollandste Digeafgift for Dieblisset er saa stor, at mangen en flittig og driftig Landmand paa Lolland vil blive nødt til at forlade Hus og Hjem, hvis der ikke ydes ham Hjælp fra Statens Side; men dette tror jeg dog ikke, mine Herrer, kan have været Meningen med Loven af 23de Mai 1873 om Anlæg af offentlige Diger paa Lolland og Falster. At Digeafgiften derne er byrdefuld, antager jeg ikke, der kan være nogen Tvivl om; men jeg skal dog tillade mig at oplyse dette med nogle faa Exempler. Ganste vist hørte vi igaar fra det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen), at man ikke kunde bringe Digeafgiften i Forbindelse med Hartkorn og Tønder Land, men jeg tror dog alligevel, at man ad denne Vej kan komme til en nogenlunde anstuelig Forestilling om, hvor byrdefuld i Grunden denne Afgift er. Jeg har her liggende for mig et Dokument, som blev mig tilsendt fra et Medlem af den Komite, som paa Digeafgættens Begne for nogen Tid tilbage havde Audients hos Indenrigsministeren for at overrække ham en Adresse i Anledning af Digeafgættens paa Lolland, og man ser deraf, at der findes en Eiendom i Glozunde By og Sogn paa 2 Skjæpper Hartkorn, som svarer en Digeafgift af 53 Kr. 76 Ø., hvilket, beregnet pr. Tønde Hartkorn, vil blive ca. 212 Kr. pr. Tønde Hartkorn. Der findes flere Eiendomme paa Lolland, som yde en Afgift af over 100 Kr. pr. Tønde Hartkorn, og det er mig bekendt, at der gives flere Hundrede Eiendomme paa Lolland, som yde en Digeafgift af mellem 50 og 100 Kr. pr. Tønde Hartkorn. Det forekommer mig, mine Herrer, at disse Tal tale tydelig nok. Dengang da Loven af 23de Mai 1873 var til Forhandling her i Thinget, troede man ganste vist, at Digerne vilde blive til stor Velsignelse for Befolkningen samt forhøje Eiendommens Værdi ganste betydelig. Man pleiede da ogsaa dengang, naar man vilde sælge en Eiendom, at bekendtgjøre, at den vilde blive beskyttet af Digerne. Dette var dengang en anbefaling for Eiendommen, men hvorledes ere Forholdene nu, mine Herrer? De ere aldeles modsatte. Naar der nu skal sælges en Eiendom paa Lolland, og man erfarer, at den